

SPROGVURDERING

Tosprogede børn 3-5 år

Registreringsark

JAMMERBUGT
KOMMUNE

Oplysninger om barnet

Udfyldes i god tid forud for sprogvurderingen af en pædagog, som kender barnet fra dagligdagen, i samarbejde med barnets forældre.

Dato:
Sprogscreeningen foretages af (<i>navn, stilling, dagtilbud</i>):
Hvem forventes at deltage i sprogscreeningen (<i>forældre, barnets pædagog/kontaktperson, tolk</i>)?

Barnets oplysninger

Navn:
Adresse:
Cpr-nummer:

Familieforhold

Forældre:	1.			
	2.			
Har barnet søskende?	ja		nej	
Hvis ja, barnets placering i søskenderækken:				

Oprindelse

Hvor er barnet opvokset (<i>land/lande og hvor længe</i>)?				
Hvilket/hvilke land/lande stammer familien fra?				
Vurderes det, at der er brug for tolk i kommunikationen med familien?	ja		nej	
Hvis ja, hvilket sprog/dialekt skal der tolkes på?				

Dagtilbud

Går barnet i dagtilbud eller andet tilbud?	ja		nej	
Hvis ja, hvor?				
Barnets pædagog/kontaktperson:				
Hvornår startede barnet i dagtilbud eller andet tilbud?				
Hvordan har fremmødet i dagtilbud eller andet tilbud været?				

Observationer af barnet i dagtilbudet

OBS! Pædagogen kan evt. spørge forældrene om barnets interaktion med voksne og børn i andre situationer for at få en fornemmelse af, om barnet virker meget påvirket af sprogvurderingen.

Observation af barnet

Er barnet generelt nysgerrigt?	ja	☐	nej	☐	
Eventuelle kommentarer:					

Henvender barnet sig til voksne?					
Ved hjælp af sprog:	ja	☐	nej	☐	Hvis ja, på modersmål: ☐ og/eller dansk: ☐
Ved hjælp af udpegning/kropssprog:	ja	☐	nej	☐	

Indgår barnet i interaktion med andre børn?					
Ved hjælp af sprog	ja	☐	nej	☐	Hvis ja, på modersmål: ☐ og/eller dansk: ☐
Ved hjælp af udpegning/kropssprog	ja	☐	nej	☐	

Hvordan reagerer barnet på kommunikative problemer i forhold til voksne og børn?					
Er insisterende og forsøger igen	ja	☐	nej	☐	
Opgiver tit	ja	☐	nej	☐	

Hvilke kommunikationsstrategier benytter barnet sig af? (Sæt eventuelt flere kryds.)					
	Fylder danske sætninger ud med ord fra modersmålet	☐			
	Foretager omskrivninger og forklaringer på dansk	☐			
	Stiller spørgsmål	☐			
	Siger: "Det ved jeg ikke" eller lignende	☐			
	Kommunikerer næsten ikke ved hjælp af talesprog	☐			

Handler og/eller svarer barnet på korte henvendelser på dansk?	ja	☐	nej	☐
--	----	--------------------------	-----	--------------------------

Hvordan taler barnet på dansk? (sæt et kryds)					
	Bruger næsten kun enkeltord	☐		Sætter ord sammen i små sætninger	☐

SPROGVURDERING

Er barnets udtale på dansk forståelig?	ja	☐	nej	☐
Eventuelle kommentarer:				
Ekspementerer barnet med ord på dansk eller andre sprog?	ja	☐	nej	☐
Spørger barnet til, hvad ting hedder?	ja	☐	nej	☐

Taler barnet uopfordret på dansk, for eksempel beder om hjælp, forklarer en hændelse, spørger, udtrykker følelser og behov?	ja	☐	nej	☐
Eventuelle kommentarer:				

Deltager barnet, når der bruges bruges rim og remser og lege sanglege?	ja	☐	nej	☐
Eventuelle kommentarer:				

Er barnet interesseret i en fortælling/historie med konkrete genstande eller billedstøtte?	ja	☐	nej	☐
Eventuelle kommentarer:				

Kan barnet selv fortælle en historie eller om en konkret oplevelse eventuelt med billedstøtte eller hjælp fra en voksen?	ja	☐	nej	☐
Eventuelle kommentarer:				

Eventuelle yderligere iagttagelser og kommentarer, for eksempel om trivsel eller andre forhold, som vurderes at være relevante i forhold til sprogvurdering:				
--	--	--	--	--

Oplysninger fra forældre om barnets sprogtilegnelse, herunder modersmål

Hvilket/hvilke sprog tales i hjemmet?

Hvilke sprog bruger barnet derhjemme (et/flere modersmål, dansk, siger for eksempel nogle ord på dansk og andre på modersmål)?

Forstår og/eller bruger barnet aktivt mange ord på modersmålet/modersmålene?

ja

nej

Taler barnet i sætninger/flere ord i sammenhæng på modersmålet/modersmålene?
(Hvordan spørger barnet f.eks. om mælk?)

ja

nej

Hvordan har barnets sprogtilegnelse været (pludret, sen/hurtig til at sige de første ord)?

Eksperimenterer barnet med ord på modersmålet/modersmålene?

ja

nej

Har barnet haft problemer med synet?

ja

nej

Hvis ja, uddyb:

Har barnet haft problemer med hørelsen?

ja

nej

Hvis ja, uddyb:

Andre oplysninger, som vurderes at være relevante i forhold til sprogvurdering:

Registrering

Opgave 1:

PERSONER OG GENSTANDE				
Fokus	Ord	Udpeger	Udpeger ikke	Kommentarer
Kropsdele	øjne			
	næse			
	mund			
	ører			
	arme			
	ben			
	mave			
	ryg			
Andre kropsdele:				

Opgave 2:

ORDFORRÅD UDSAGNSORD				
Fokus	Ord	Siger	Siger ikke	Kommentarer
Udsagnsord	cykler			
	sidder			
	spiser			
	drikker			
	sover			
Navneord	tandbørste			
	bluse/T-skirt			
	bukser			
	strømper			
	sko			
	hue			
	bord			
ske				
Andre kropsdele:				

Opgave 3:

3a

1.	Nu er bamsen tørstig.
2.	Kan du give bamsen noget at drikke?
3.	Giv bamsen en kop!

3b

1.	Bamsen vil gerne køre en tur.
2.	Kan du køre bilen hen til bamsen?
3.	Giv bamsen en bil!

3c

1.	Bamsen vil bygge et hus.
2.	Kan du hjælpe bamsen med at bygge?
3.	Giv bamsen en klods!

3d

1.	Bamsen er træt.
2.	Kan du lægge bamsen til at sove?
3.	Læg bamsen i seng!

Opgave 4:

ORDFORRÅD: FORHOLDSORD

Fokus	Ord	Handler	Handler ikke	Kommentarer
Forholdsord	i			
	på			
	under			
	ved siden af			
	foran			
	bagved			

Opgave 5.

Vejledning til registreringen

Vurderingen foretages primært på baggrund af gennemlytning af samtalen med barnet, men det overordnede indtryk fra de øvrige aktiviteter i sprog vurderingssamtalen som helhed kan inddrages supplerende. Barnets samtalekompetence vurderes ud fra fire hovedkategorier:

1. Samtalens forløb.
2. Barnets initiativ i samtalen.
3. Barnets kendskab til samtalers opbygning og regulering.
4. Barnets sprogbeherskelse som helhed og brug af kommunikationsstrategier.

Under hver hovedkategori findes et eller flere støttespørgsmål, som besvares ved at sætte et kryds på en skala, der går fra begynderniveau til avanceret dansksprogligt niveau. På baggrund af afkrydsningerne placeres barnet på et af de fire trin i den nedenstående skala for samtalekompetence.

1. SAMTALENS FORLØB

a. Hvordan er det at etablere en samtale med barnet?

Problemfyldt

Problemfrit

Her handler det om barnets umiddelbare villighed og lyst til at indgå i en samtale på dansk. I de tilfælde hvor det opleves problemfyldt at etablere en samtale med barnet, er det vigtigt at holde sig for øje, at vanskelighederne kan bunde i en lang række andre forhold end barnets dansksproglige kompetence – for eksempel utryghed i forhold til screeningsituationen eller generel uoplagthed.

b. Hvordan kan samtalens overordnede forløb karakteriseres?

Trægt

Flydende

Her er fokus på samtalens overordnede forløb. Om forløbet opleves som trægt eller flydende er blandt andet afhængig af samtale tempo, af graden af forståelse mellem barnet og pædagogen og af barnets engagement i samtalen.

2. BARNETS INITIATIV I SAMTALEN

a. I hvilken grad er samtalen afhængig af pædagogens støtte?

I høj grad

I ringe grad

Pædagogen spiller en væsentlig rolle for barnets sproglige udfoldelse – på godt og ondt. Et trægt samtaleforløb er ofte kendetegnet ved, at samtalen på grund af barnets passive rolle og eventuelt manglende forståelse er afhængig af pædagogens støtte og initiativ, mens barnet i et flydende samtaleforløb indgår aktivt og engageret og kun i ringe grad er afhængig af pædagogens støtte.

b. I hvilken grad bringer barnet selvstændigt stof på banen?

I ringe grad

I høj grad

Her er fokus på barnets lyst til at bidrage med initiativer til samtalen. Det kan f.eks. være uddybninger på eget initiativ, introduktion af nye eller delvist nye emner eller spørgsmål. Også i denne forbindelse har samspillet med pædagogen stor betydning - det vil sige, hvordan pædagogen giver plads til og støtter barnets selvstændige initiativer, og i hvor høj grad pædagogen spørger ind til barnets bidrag.

3. BARNETS KENDSKAB TIL SAMTALERS OPBYGNING

a. Demonstrerer barnet kendskab til normer for turtagning?

I ringe grad

I høj grad

Turtagning handler blandt andet om, hvordan man tager, holder og afgiver ordet i samtaler. Det kan ske gennem små ord og udtryk som øhm, vel og ikke også eller gennem teknikker som at sætte taletempoet i vejret for at holde ordet.

4. BARNETS SPROGBEHERSKELSE OG BRUG AF KOMMUNIKATIONSSTRATEGIER

a. I hvilken grad rækker barnets sprog til at indgå i samtalen og få sit kommunikative budskab igennem?

I ringe grad

I høj grad

Her er fokus på, om barnet – i kraft af de dansksproglige ressourcer, det demonstrerer i den aktuelle samtalsituation – formår at indgå i en samtale og få sit kommunikative budskab igennem; det vil sige en vurdering af, i hvor høj grad barnets sprogbeherskelse taget under ét rækker til kommunikation på dansk. Der skal således ikke tages stilling til, om barnets mellemsprog er korrekt, men derimod til, om det fungerer i kommunikation.

b. Hvordan reagerer barnet, når det møder sproglige problemer?

Opgivende

Fleksibelt, kreativt

Fokus er her på barnets såkaldt strategiske adfærd, som blandt andet kommer til udtryk, når barnet har vanskeligt ved at udtrykke sig præcist på dansk. Giver barnet op, eller søger barnet ved hjælp af kommunikationsstrategier som for eksempel omskrivninger eller brug af gestik og mimik at få sit budskab igennem?

Eventuelle kommentarer til udtalen generelt eller af enkelte ord:

Notér nogle af barnets sætninger::

SPROGVURDERING

Opgave 6 a:

ENTAL/FLERTAL				
Fokus	Ord	Siger	Siger ikke	Kommentarer
Ental	bil			
Flertal	biler			
Ental	dukke			
Flertal	dukker			
Ental	glas			
Flertal	glas			
Ental	dreng			
Flertal	dreng			
Ental	blomst			
Flertal	blomster			
Ental	klods			
Flertal	klodser			

Skelner barnet mellem navneord i ental og flertal ?
(der kan være tale om mellemsprog)

ja

nej

Eventuelle kommentarer:

Opgave 6 b:

Samtalen følger nedenstående spørgsmål, og svarene registreres, når optagelsen gennemses:

TALKENDSKAB		
Hvor mange biler er der?	(4)	
Hvor mange bolde er der?	(1)	
Hvor mange lys er der i vinduet?	(2)	
Hvor mange børn sidder rundt om bordet?	(3)	
Hvor mange børn er der i stuen?	(5)	
Hvor mange glas er der?	(3) <u> </u>	

Sæt kryds:

Barnet benævner ingen tal:	
Barnet benævner enkelte af tallene:	
Barnet benævner tallene 1-5	

Eventuelle kommentarer:

Opgave 6 c:

Registrer med X i nedenstående skema, om barnet henholdsvis udpeger eller ikke udpeger:

TIDSFORMER				
Fokus	Spørgsmål	Udpeger	Udpeger ikke	Kommentarer
Nutid	Hvem drikker saft?			
Fremtid	Hvem skal til at drikke saft?			
Før nutid	Hvem har drukket sin saft?			

SPROGVURDERING

Opgave 7:

SÆTNINGSBYGNING

– handler om, hvor lange og komplekse sætninger barnet bruger:

☐	Taler hovedsagelig i meget korte sætninger, eventuelt kombineret med udpegning – f.eks. græder (peger på drengen, der græder).
☐	Taler hovedsagelig i korte hovedsætninger med grundled og udsagnsled og eventuelt genstandsled – f.eks. drengen græder, pigen trøster drengen.
☐	Taler mest i hovedsætninger, men bruger også enkelte ledsætninger – for eksempel drengen græder, fordi han har slået knæet.
Andet/kommentarer:	

SÆTNINGSKOBLING

– handler om, hvordan barnet skaber sammenhæng mellem sætninger og inden for sætningen:

☐	Sætninger kobles ikke sammen af barnet eller alene ved rækkefølge.
☐	Sætninger forbindes ved hjælp af enkle bindeord som og, så og fordi.
☐	Sætninger forbindes ved hjælp af mange forskellige bindeord.
Andet/kommentarer:	

TIDSMARKERING

– handler om, hvordan barnet sprogligt markerer rækkefølge i tidsforløb:

☐	Tidsmarkering ved simpel rækkefølge af sætninger (uden bindeord).
☐	Tidsmarkering ved brug af tidsudtryk (for eksempel pludselig, bagefter eller bindeord).
☐	Tidsmarkering ved bøjning af udsagnsord (f.eks. i datid: han cyklede , i førnutid: han har cyklet , i førdatid: han havde cyklet eller mellemsprogsformer, der går på tværs af de førnævnte former).
Andet/kommentarer:	

HENVISNING (REFERENCE)

- handler om, hvordan barnet skaber sproglige forbindelser mellem relevante personer og genstande, så det bliver tydeligt, hvem der foretager sig hvad.

Det kan blandt andet gøres ved hjælp af stedord: **drengen - han, børnene - de, cyklen - den** eller ved brug af bestemthed: **en dreng - drengen, nogle børn - de der børn/børnene, en cykel - den der cykel/ cyklen.**

Anvender gentagelse af navneord til at skabe sammenhæng.

Anvender stedord til at skabe sammenhæng.

Anvender bestemthed til at skabe sammenhæng.

Andet/kommentarer:

Vurdering

Ordforråd

Vurder barnets ordforråd ud fra registreringerne vedrørende opgave 1, 2, 4 og 6
Indplacer barnet på skalaen for ordforråd nedenfor:

TRIN 1	TRIN 2	TRIN 3	TRIN 4
 Helt begynder på dansk	 Sparsomt kendskab til ordforråd på dansk	 Udvikling af ordforråd på dansk på vej	 Sikker brug af ordforråd på dansk
<ul style="list-style-type: none"> Barnet har endnu ikke påbegyndt eller er helt i startfasen af sin dansk-sproglige udvikling. 	<ul style="list-style-type: none"> Barnet kender enkelte af de hyppigste ord i nogle af delopgaverne, men sjældent de øvrige ord. Barnet kan udpege flere ord, end han/hun selv kan sige. 	<ul style="list-style-type: none"> Barnet kender en del af de undersøgte ord, men er ikke helt sikker, når de mindre hyppige ord/udsagn skal udpeges eller siges. Fremsigelsen af disse kan præges af lav stemmeføring, tøven, ønske om bekræftelse og eventuelt af selvrettelser og utydelig udtale. 	<ul style="list-style-type: none"> Med enkelte undtagelser behersker barnet hele det undersøgte ordforråd. Barnet udpeger således med stor sikkerhed ordene og siger også en række af ordene. Udtale og prosodi kan være præget af barnets alder og modersmål.

Lytteforståelse

Vurder barnets lytteforståelse (forståelse af sproglig kompleksitet) ud fra registreringerne vedrørende opgave 3
Indplacer barnet på skalaen nedenfor:

TRIN 1	TRIN 2	TRIN 3	TRIN 4
 Har store problemer med at forstå udsagnene på dansk	 Begyndende lytteforståelse på dansk	 På vej-lytteforståelse på dansk	 Sikker lytteforståelse på dansk
<ul style="list-style-type: none"> Barnet har ingen forståelse på dansk eller kan forstå ganske få nøgleord i udsagnene. Barnet løser ingen eller ganske få delopgaver rigtigt ved udsagn 3 eller delvist ved udsagn 3. 	<ul style="list-style-type: none"> Barnet kan forstå og handle på direkte og simple opfordringer, hvor alle konkrete genstande og handlinger nævnes. Barnet løser alle eller næsten alle delopgaver ved udsagn 3 eller delvist ved udsagn 2 	<ul style="list-style-type: none"> Barnet kan forstå og handle på spørgsmål uden henvisning til alle konkrete genstande. Barnet løser næsten alle delopgaver rigtigt ved udsagn 2 eller delvist ved udsagn 1. 	<ul style="list-style-type: none"> Barnet kan forstå og handle på indirekte og komplekse opfordringer uden henvisning til alle konkrete genstande. Barnet løser alle eller næsten alle delopgaver rigtigt ved udsagn 1.

Samtalekompetence

Vurder barnets ordforråd ud fra registreringerne vedrørende opgave 5.
Indplacer barnet på skalaen for samtalekompetence nedenfor:

TRIN 1	TRIN 2	TRIN 3	TRIN 4
 Helt begynder på dansk	 Usikker sprogbruger på dansk	 På vej-sprogbruger på dansk	 Sikker sprogbruger på dansk
<ul style="list-style-type: none"> Barnet har endnu ikke påbegyndt eller er helt i startfasen af sin dansk-sproglige udvikling. 	<ul style="list-style-type: none"> Barnet har vanskeligt ved at indgå i en samtale på dansk. Barnet har svært ved at forstå og gøre sig forståelig, siger kun lidt og giver let op. Kommunikationen er meget vanskelig og langsom, også selvom barnet får hjælp fra samtalepartnern. 	<ul style="list-style-type: none"> Barnet kan indgå i en enkel samtale på dansk, hvis barnet får støtte fra samtalepartnern, og hvis emnet er velkendt. Barnet udtrykker sig ind imellem søgende, men søger aktivt at kommunikere på dansk. 	<ul style="list-style-type: none"> Barnet indgår sikkert og ubesværet i en samtale på dansk. Barnet udtrykker sig selvstændigt om forskellige emner og forhold. Kommunikationen er flydende og foregår ofte med initiativer fra barnet.

Fortællekompetence

Vurder barnets fortællekompetence ud fra registreringerne vedrørende opgave 7.
Indplacer barnet på skalaen for fortællekompetence nedenfor.

TRIN 1	TRIN 2	TRIN 3	TRIN 4
 Helt begynder på dansk	 Usikker fortælling og tekst-sammenhæng	 På vej-fortælling og tekst-sammenhæng	 Sikker fortælling og tekst-sammenhæng
<ul style="list-style-type: none"> Barnet har endnu ikke påbegyndt eller er helt i startfasen af sin dansk-sproglige udvikling. 	<ul style="list-style-type: none"> Barnet fortæller grove træk af en historie ved hjælp af få og korte hovedsætninger og eventuelt udpegning på billederne. Sammenhængen i fortællingen kan være utydelig. 	<ul style="list-style-type: none"> Barnet fortæller en historie med visse detaljer i kronologisk rækkefølge og med enkle sproglige udtryk for sammenhæng. 	<ul style="list-style-type: none"> Barnet fortæller en flydende og detaljeret historie med en klar og tydelig sammenhæng, der skabes ved hjælp af varierede sproglige virkemidler.

Opsamling på sprogvurderingen

Dato:			
Sprogvurderingen er foretaget af:			
Barnets navn:			
Cpr-nummer:			
Alder:			
Øvrige deltagere ved sprogvurderingen (<i>forældre, barnets pædagog/kontaktperson, tolk</i>)?			
Er der anvendt optageudstyr	ja		nej